

Optiekaart Gemeente Waterland

Welke opties voor de bestuurlijke toekomst van Waterland onderscheiden we?

Maximale zelfstandigheid

Omvang gemeente

- Waterland bestaat uit de kernen Broek in Waterland, IJpendam, Katwoude, Marken, Monnickendam, Overleek, Purmer, Uitdam, Watergang en Zuiderwoude.
- Waterland telt circa 17.250 inwoners en heeft een oppervlakte van 11.564 hectare.

Bestuurlijke organisatie

- Waterland heeft een zelfstandige gemeenteraad met 17 raadsleden en een eigen griffie.
- Waterland heeft een zelfstandig college met een burgemeester en circa vier (deeltijd)wethouders.

Ambtelijke organisatie

- Waterland heeft een eigen ambtelijke organisatie met een formatie van circa 145 fte.
- Waterland werkt met eigen processen zoals voor ict, inkoop, burgerzaken en bijstand.

Regionale samenwerking

- Waterland werkt regionaal samen in het sociaal domein, bij primair onderwijs en via de GGD.
- Waterland werkt samen in de Vervoer- en Metropoolregio Amsterdam en Recreatieschap Twiske/Waterland.
- Waterland werkt samen in de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en via de Omgevingsdienst IJmond.
- Waterland werkt samen bij het Waterlands Archief en de Ombudsman Metropool Amsterdam.
- Waterland en Landsmeer werken niet langer samen bij diensten voor personeel, ict, inkoop en lokale uitvoeringstaken voor Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Financiën

- Waterland heeft een gemeentebegroting van circa 31 tot 35 miljoen euro.

Ambtelijke fusie

Omvang gemeente

- Waterland bestaat uit de kernen Broek in Waterland, IJpendam, Katwoude, Marken, Monnickendam, Overleek, Purmer, Uitdam, Watergang en Zuiderwoude.
- Waterland telt circa 17.250 inwoners en heeft een oppervlakte van 11.564 hectare.

Bestuurlijke organisatie

- Waterland heeft een zelfstandige gemeenteraad met 17 raadsleden en een eigen griffie.
- Waterland heeft een zelfstandig college met een burgemeester en circa vier (deeltijd)wethouders.

Ambtelijke organisatie

- Waterland bundelt haar ambtelijke capaciteit en bedrijfsvoeringsmiddelen met één of meer buurgemeenten.
- De partners bundelen dit in een aparte rechtspersoon of bij één grote gemeente (gastheermodel).
- Bij de rechtspersoon of gastheer werken circa 250 tot 14.500 fte met geharmoniseerde arbeidsvoorwaarden.
- De rechtspersoon of gastheer werkt met geharmoniseerde processen zoals voor ict, burgerzaken en bijstand.
- De rechtspersoon of gastheer werkt in opdracht van de besturen van de deelnemende gemeenten.

Regionale samenwerking

- Waterland werkt regionaal samen in het sociaal domein, bij primair onderwijs en via de GGD.
- Waterland werkt samen in de Vervoer- en Metropoolregio Amsterdam en Recreatieschap Twiske/Waterland.
- Waterland werkt samen in de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en via de Omgevingsdienst IJmond.
- Waterland werkt samen bij het Waterlands Archief en de Ombudsman Metropool Amsterdam.

Financiën

- Waterland heeft een gemeentebegroting van circa 30 tot 34 miljoen euro.
- Waterland betaalt voor de diensten die ze afneemt van de rechtspersoon of gastheer.

Bestuurlijke fusie

Omvang gemeente

- Waterland met haar tien kernen is onderdeel van een grotere fusiegemeente.
- De fusiegemeente telt circa 29.000 tot 900.000 inwoners en heeft een oppervlakte van circa 14.000 tot 34.000 ha.

Bestuurlijke organisatie

- Waterland vormt samen met één of meer buurgemeenten één nieuwe fusiegemeente.
- De fusiegemeente heeft een gemeenteraad met 21 tot 45 raadsleden en een eigen griffie.
- De fusiegemeente heeft een college met een burgemeester en circa vier tot acht (voltijds) wethouders.

Ambtelijke organisatie

- De fusiegemeente bundelt personeel en bedrijfsvoering van de fuserende gemeenten.
- De fusiegemeente werkt met geharmoniseerde processen zoals voor ict, inkoop, burgerzaken en bijstand.
- Bij de fusiegemeente werken circa 250 tot 14.500 fte met geharmoniseerde arbeidsvoorwaarden.

Regionale samenwerking

- De fusiegemeente werkt regionaal samen in het sociaal domein, bij primair onderwijs en via de GGD.
- De fusiegemeente werkt samen in de Vervoer- en Metropoolregio Amsterdam en het Recreatieschap.
- De fusiegemeente werkt samen in de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en via de Omgevingsdienst IJmond.
- De fusiegemeente werkt samen bij het Waterlands Archief en de Ombudsman Metropool Amsterdam.
- Bij een fusie met Amsterdam zijn geen regionale samenwerkingsafspraken nodig over de Ombudsman.

Financiën

- De fusiegemeente heeft een gemeentebegroting van circa 50 miljoen tot 5,1 miljard euro.
- De fusiegemeente harmoniseert de belastingtarieven voor haar inwoners zodat deze voor iedereen gelijk zijn.

Kenmerkenkaart Waterland en buurgemeenten

Geografische ligging

Wat kenmerkt Waterland en haar buurgemeenten?

Kerngegevens (2018)

	Algemene gegevens		Bestuur en organisatie			Financiën		
	Aantal inwoners	Oppervlakte (hectare)	Aantal raadsleden	Aantal wethouders	Aantal ambtenaren	Uitgaven (x miljoen) ¹⁾	Woonlasten ²⁾	Weerstandsvermogen ³⁾
Amsterdam	854.047	21.932	45	8	14.072 fte	€ 5.056	€581	voldoende
Beemster	9.702	7.208	13	3	n.v.t. ⁴⁾	€ 20	€ 893	uitstekend
Edam-Volendam	35.953	2.478	25	4	264 fte	€ 86	€715	uitstekend
Landsmeer	11.435	2.649	15	2	97 fte	€ 20	€857	uitstekend
Oostzaan ³⁾	9.735	1.608	13	3	54 fte	€ 18	€899	uitstekend
Purmerend	79.983	2.456	37	5	685 fte ⁴⁾	€ 235	€721	voldoende
Waterland	17.259	11.564	17	4	135 fte	€ 32	€768	uitstekend
Wormerland ³⁾	15.995	4.514	17	4	89 fte	€ 31	€832	uitstekend
Zaanstad	154.865	8.304	39	7	1.125 fte	€ 473	€839	voldoende

¹⁾ Uitgaven gemeentebegroting, exclusief mutaties reserves
²⁾ Gemiddelde lasten van een meerpersoonshuishouden voor onroerendezaakbelasting (ozb) en riool- en afvalstoffenheffing.
³⁾ Weerstandsvermogen gaat over de mogelijkheid van een organisatie om eventuele calamiteiten financieel op te vangen. De kwalificaties in de tabel zijn bepaald met gebruik van het waarderingssysteem van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement en de Universiteit Twente.
⁴⁾ Oostzaan en Wormerland werken ambtelijk samen in de samengevoegde werkorganisatie OVER-gemeenten.
⁵⁾ Purmerend verricht sinds 2014 ambtelijke werkzaamheden voor Beemster. Beide gemeenten hebben de intentie uitgesproken per 1-1-2022 bestuurlijk te fuseren.

Over deze kaart

In het coalitieakkoord 2018-2022 van de gemeente Waterland staat dat de gemeenteraad van Waterland uiterlijk 2020 een besluit neemt over de bestuurlijke toekomst van Waterland. De gemeente Waterland heeft De Argumentenfabriek gevraagd om de argumenten voor en tegen

drie opties voor deze bestuurlijke toekomst in kaart te brengen. De argumenten staan op drie afzonderlijke Argumentenkaarten. Deze Optiekaart bevat een neutrale beschrijving van de drie opties. We danken alle mensen die hebben meegedacht over de inhoud van deze kaarten.